

Kuva: Niina Rodionoff

VARHAISKASVATUKSEN TEHTÄVIIN SUOMESSA ULKOMAISEN KOULUTUKSEN PERUSTEELLA

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	4
2. YLEISTÄ ULKOMAILLA HANKITUN VARHAISKASVATUKSEN KELPOISUUDEN TUNNUSTAMISESTA	5
3. EU- TAI ETA-KANSALAISEN EU- TAI ETA-MAASSA HANKKIMAN VARHAISKASVATUKSEN ALAN AMMATTIPÄTEVYYDEN TUNNUSTAMINEN	6
3.1 Hakijan kansalaisuus ja tutkinnon suoritusmaa	6
3.2 Saman ammatin vaatimus ja ammatin sääntely	6
3.3 Erot koulutusten sisällöissä ja päätösten lisävaatimukset	7
3.4 Esimerkkejä päätöksistä	9
3.4.1 Varhaiskasvatuksen opettajan ja esiopetusta antavan opettajan ammattipätevyyden tunnustaminen	9
3.4.2 Varhaiskasvatuksen opettajan ammattipätevyyden tunnustaminen	11
3.4.3 Varhaiskasvatuksen erityisopettajan ammattipätevyyden tunnustaminen	12
3.4.4 Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan ammattipätevyyden tunnustaminen	13
4. ULKOMAILLA SUORITETTUIEN KORKEAKOULUOPINTOJEN RINNASTAMINEN	16
4.1 Täydentävien opintojen enimmäismäärä	16
4.2 Esimerkkejä päätöksistä	17
4.2.1 Rinnastaminen varhaiskasvatuksen opettajalta ja esiopetusta antavalta opettajalta vaadittaviin opintoihin	17
4.2.2 Rinnastaminen varhaiskasvatuksen sosionomilta vaadittaviin opintoihin	19
4.2.3 Rinnastaminen varhaiskasvatuksen erityisopettajalta vaadittaviin opintoihin	19
4.2.4 Rinnastaminen kasvatustieteelliseen tai sosiaali- ja terveysalan tutkintoon	21
5. KIELITAITOVAATIMUKSET JA SUOMEN TAI RUOTSIN KIELEN TAIDON OSOITTAMINEN	24
KAAVIO	26

1. JOHDANTO

Tutkinnon tunnustamisella tarkoitetaan päätöstä siitä, millaisen kelpoisuuden ulkomainen tutkinto antaa työtä tai opiskelupaikkaa haettaessa. Tutkintojen tunnustamisesta vastaa Opetushallitus tai muu alakohtainen viranomainen, työnantaja, oppilaitos tai korkeakoulu sen mukaan, mihin tarkoitukseen tutkinnon tunnustamista haetaan.

Opetushallitus päättää ulkomaisen tutkinnon antamasta kelpoisuudesta tehtävään, johon vaaditaan tietyn tasoinen korkeakoulututkinto tai tietty koulutus.

Tässä oppaassa kuvaamme Opetushallituksen päätöksentekoa. Opas on tarkoitettu työnantajille ja asiantuntijoille, jotka työskentelevät ulkomaisen tutkinnon suorittaneiden varhaiskasvatuksen ammattilaisten parissa. Annamme oppaassa tietoa päätöksenteon kriteereistä ja säädöspohjasta sekä esimerkkejä erilaisista päätöksistä. Oppaan lopussa oleva kaavio on tarkoitettu tueksi ohjaustilanteisiin.

Ulkomaisen tutkinnon suorittaneille suunnattu tieto tutkintojen tunnustamisesta, Opetushallituksen päätöksenteosta sekä päätöksen hakemisesta on koottu verkkosivuillemme. Linkki verkkosivuille: oph.fi/ulkomailla-suoritetut-tutkinnot.

Kuva: Hanna Anttila

2. YLEISTÄ ULKOMAILLA HANKITUN VARHAISKASVATUKSEN KELPOISUUDEN TUNNUSTAMISESTA

Jos ulkomaisen tutkinnon suorittanut haluaa saada Suomessa kelpoisuuden sellaiseen varhaiskasvatukseen ammattiin, johon vaaditaan varhaiskasvatustlain (540/2018) mukaan tiettyä koulutusta, hän tarvitsee Opetushallituksen päätöksen. Päätöstä hakee henkilö itse. Opetushallitus tekee päätökset asiakirjojen perusteella.

Opetushallitus tekee päätöksiä kelpoisuudesta seuraaviin varhaiskasvatuksen ammatteihin:

- varhaiskasvatuksen opettaja
- varhaiskasvatuksen sosionomi
- varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
- varhaiskasvatuksen erityisopettaja
- päiväkodin johtaja
- steinerpedagoginen varhaiskasvattaja.

Lisäksi Opetushallitus tekee päätöksiä kelpoisuudesta antaa esiopetusta erilliselle ryhmälle, johon ei kuulu perusopetuksen oppilaita.

Jos ammattiin tai tehtävään ei vaadita varhaiskasvatustlain mukaan tiettyä koulutusta, työnantaja voi arvioida ulkomaisen koulutuksen antamaa kelpoisuutta. Tällainen ammatti on esimerkiksi perhepäivähoitaja.

Kelpoisuusvaatimukset varhaiskasvatuksen ammatteihin määritellään varhaiskasvatustlaissa (540/2018). Kelpoisuusvaatimukset esiopetusta antavan opettajan tehtävään määritellään opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa asetuksessa (986/1998). Opetushallituksen päätös antaa kelpoisuuden tehtävään vaadittavan koulutuksen osalta. Päätöksessä ei oteta kantaa kielitaitoon.

Opetushallitus tekee päätöksiä kahden lain nojalla:

- laki ammattipätevyyden tunnustamisesta (1384/2015, jatkossa ammattipätevyyslaki),
- laki ulkomailta suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta (1385/2015, jatkossa ulkomaanopintolaki)

Siihen, kumman lain nojalla Opetushallitus ratkaisee hakemuksen, vaikuttaa tutkinnon suoritusmaa, hakijan kansalaisuus sekä se, mihin tarkoitukseen hakija hakee päätöstä.

3. EU- TAI ETA-KANSALAISEN EU- TAI ETA-MAASSA HANKKIMAN VARHAISKASVATUKSEN ALAN AMMATTIPÄTEVYYDEN TUNNUSTAMINEN

Ammattipätevyyden tunnustaminen perustuu ammattipätevyyslakiin, joka pohjautuu EU-direktiiviin ammattipätevyyden tunnustamisesta.

Opetushallitus selvittää päätöksen valmistelun yhteydessä hakijan ammattipätevyyttä, ammatin sääntelyä kotijäsenvaltiossa sekä koulutuksen sisältöä. Selvitysten tukena Opetushallitus käyttää tarvittaessa EU:n komission koordinoimaa Sisämarkkinoiden tiedonvaihtojärjestelmää (IMI).

3.1 HAKIJAN KANSALAIKUUS JA TUTKINNON SUORITUSMAA

Opetushallitus voi tehdä ammattipätevyyden tunnustamispäätöksen EU- tai ETA-jäsenmaan kansalaiselle, joka on pätevätyynyt varhaiskasvatuksen ammattiin toisessa jäsenmaassa. Opetushallitus voi tehdä ammattipätevyyden tunnustamispäätöksen myös

- Sveitsin kansalaiselle ja Sveitsissä ammattiin pätevätyneelle

- EU- ja ETA-maiden ulkopuolella pätevätyneelle EU- tai ETA-maan kansalaisille, jonka pätevyyden toinen EU- tai ETA-maa on tunnustanut ja jolla on kolmen vuoden ammattikokemus ammattipätevyyden tunnustaneesta jäsenmaasta, sekä
- sellaiselle EU- tai ETA-maassa pätevätyneelle kolmannen maan kansalaiselle, jota pitää asiakirjan¹ perusteella kohdella samoin kuin EU-kansalaisia.

3.2 SAMAN AMMATIN VAATIMUS JA AMMATIN SÄÄNTELY

Opetushallitus voi tehdä päätöksen kelpoisuudesta samaan varhaiskasvatuksen ammattiin, johon hakija on toisessa jäsenmaassa pätevätyynyt ja joka on Suomessa säännelty ammatti. Suomessa säännellyt varhaiskasvatuksen ammatit on lueteltu luvussa 2. Säännellyllä ammatilla tarkoitetaan tehtävää, johon vaaditaan lain perusteella tietty koulutus tai tutkinto tai ammatinharjoittamisoikeus.

¹ Esimerkiksi pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa tai EU-kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortti

Kaikissa EU- ja ETA-maissa varhaiskasvatuksen ammatit eivät ole säänneltyjä. Jos hakija on suorittanut varhaiskasvatuksen tehtäviin valmistaneen koulutuksen maassa, joka ei sääntele ammattia tai siihen johtavaa koulutusta, hakemuksen ratkaisuun vaikuttaa hänen työkokemuksensa.

3.3 EROT KOULUTUSTEN SISÄLLÖISSÄ JA PÄÄTÖSTEN LISÄVAATIMUKSET

Opetushallitus voi tehdä päätöksen ehdollisena niin, että hakijan pitää kelpoisuuden saadakseen suorittaa sopeutumisaika tai kelpoisuuskoe.

Jos hakijan koulutus eroaa olennaisesti Suomessa vaadittavasta koulutuksesta, Opetushallitus arvioi, korvaako hakijan ammattikokemus tai elinikäinen oppiminen² eron koulutuksen sisällössä. Jos hakijalla ei ole ammattikokemusta tai elinikäistä oppimista, joka korvaisi eron, Opetushallitus määrää päätöksessä sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen. Hakija voi yleensä valita, suorittaako hän sopeutumisajan vai kelpoisuuskokeen.

Sopeutumisaika on ammatissa työskentelyä Suomessa. Työskentelyä valvoo pätevä varhaiskasvatuksen työntekijä. Sopeutumisaikaan voi liittyä täydennyskoulutusta. Sopeutumisajan ehdot määritellään päätöksessä. Hakija hankkii itse työpaikan sopeutumisajan suorittamista varten. Työnantaja antaa todistuksen sopeutumisajan suorittamisesta.

Kelpoisuuskokeessa mitataan ammatillista tietämystä ja arvioidaan hakijan kykyä harjoittaa ammatiaan Suomessa. Hakija voi suorittaa kelpoisuuskokeen korkeakoulussa tai oppilaitoksessa, joka järjestää kyseiseen varhaiskasvatuksen ammattiin pätevöittävää koulutusta. Kelpoisuuskoe suoritetaan yleensä suomen tai ruotsin kielellä. Kokeen sisältoalueet määritellään päätöksessä, ja päätöksen mukana lähetetään ohjeet kelpoisuuskokeeseen suorittamisesta. Korkeakoulu tai oppilaitos antaa tarkempaa tietoa kokeen sisällöstä ja suoritustavoista, kun hakija ilmoittautuu suorittamaan koetta. Korkeakoulu antaa todistuksen kelpoisuuskokeen suorittamisesta.

Kun hakija on suorittanut päätöksen mukaisen sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen, hän lähettää Opetushallitukselle hakemuksen lopulliseksi päätökseksi ammatinpätevyyden tunnustamisesta.

² Elinikäisellä oppimisella tarkoitetaan tässä yhteydessä kaikkea sellaista ihmisen koko elinikänsä aikana hankkimaa yleissivistävää ja ammatillista koulutusta, virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolella annettavaa epävirallista koulutusta ja arkioppimista, joka lisää hänen tietojaan, taitojaan ja pätevyyttään ja johon voi sisältyä ammattietiikka.

Kuva: Niina Rodionoff

Kuva: Niina Rodionoff

3.4 ESIMERKKEJÄ PÄÄTÖKSISTÄ

Seuraavassa annamme esimerkkejä ammattipätevyyden tunnustamishakemuksista ja -päätöksistä. Esimerkeissä on tiedot hakijan koulutuksesta.

3.4.1 VARHAISKASVATUKSEN OPETTAJAN JA ESIOPETUSTA ANTAVAN OPETTAJAN AMMATTIPÄTEVYYDEN TUNNUSTAMINEN

ESIMERKKI 1:	
Pätevöitymistä ja -vuosi	Espanja, 2019
Hakijan ammattipätevyys lähtömaassa	<i>Maestro en Educación Infantil</i> Ammatin sisältö: opetus- ja kasvatustehtävät 0 - 6-vuotiaiden ryhmässä
Hakijan tutkinto	<i>Grado en Maestro en Educación Infantil</i>
Koulutuksen sisältö	Tutkinto on nelivuotinen varhaiskasvatuksen alalla suoritettu korkeakoulututkinto, johon on sisällytynyt 0 - 6-vuotiaiden opetukseen ja kasvatukseen valmistavia opintoja sekä kasvatustieteellisiä opintoja.
Olenainen ero kansallisesti vaadittavaan koulutukseen	Ei
Opetushallituksen päätös ammattipätevyyden tunnustamisesta	Hakijan todistus tuottaa varhaiskasvatustilain (540/2018) 26 §:n mukaisen kelpoisuuden varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin. Todistus tuottaa opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) 7 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun kelpoisuuden antaa esiopetusta opetusryhmälle, johon ei kuulu perusopetuksen oppilaita.

ESIMERKKI 2:

Pätevöitymistä ja -vuosi	Kreikka, 2009
Hakijan ammattipätevyys lähtömaassa	<i>Nipiagógos</i> Ammatin sisältö: opetus- ja kasvatustehtävät 4 - 6-vuotiaiden ryhmässä
Hakijan tutkinto	<i>Degree in Early Childhood Education</i>
Hakijan koulutuksen sisältö	Tutkinto on nelivuotinen varhaiskasvatuksen alalla suoritettu korkeakoulututkinto, johon on sisältynyt 4 - 6-vuotiaiden opetukseen ja kasvatukseen valmistavia opintoja sekä kasvatustieteellisiä opintoja.
Olennainen ero kansallisesti vaadittavaan koulutukseen	Koulutus on valmistanut työskentelyyn suppeamman ikäryhmän kanssa kuin varhaiskasvatuksen opettajalta kansallisesti vaadittava koulutus.
Hakijan ammattikokemus tai elinikäisen oppimisen avulla hankkimat tiedot, taidot ja pätevyys	Työskentely opetus- ja kasvatustehtävissä 4 - 6-vuotiaiden ryhmässä Kreikassa.
Opetushallituksen päätös ammattipätevyyden tunnustamisesta:	Hakijan todistus tuottaa varhaiskasvatuslain (540/2018) 26 §:n mukaisen kelpoisuuden varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin sen jälkeen, kun hakija on suorittanut joko kelpoisuuskokeen tai sopeutumisaajan. Todistus tuottaa opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) 7 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun kelpoisuuden antaa esiopetusta opetusryhmälle, johon ei kuulu perusopetuksen oppilaita. Kelpoisuuskokeen aihealueet ovat suomalainen varhaiskasvatus ja kasvatuksellinen tilanne varhaiskasvatuksen opettajana. Kelpoisuuskokeen voi suorittaa sellaisessa yliopistossa, jossa annetaan varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuuden tuottavaa koulutusta. Sopeutumisaika suoritetaan toimimalla varhaiskasvatuksen opettajana Suomessa. Sopeutumisaajan pituus on 8 kuukautta. Hakijan ammattikokemuksensa avulla hankkimat tiedot, taidot ja pätevyys korvaavat osittain olennaisen eron koulutuksen sisällössä.

3.4.2 VARHAISKASVATUKSEN OPETTAJAN AMMATTIPÄTEVYYDEN TUNNUSTAMINEN

ESIMERKKI:	
Pätevöitymismaa ja -vuosi	Saksa, 2014
Hakijan ammattipätevyys lähtömaassa	<i>Erzieher</i> Ammatin sisältö: hoito- ja kasvatustehtävät 0 - 6-vuotiaiden ryhmässä
Hakijan tutkinto	<i>Erzieher</i>
Hakijan koulutuksen sisältö	Koulutus on toisen asteen jälkeinen ammatillinen koulutus, jonka kesto on 2 - 3 vuotta. Koulutus on valmistanut hoito- ja kasvatustehtäviin 0 - 6-vuotiaiden parissa.
Olennainen ero kansallisesti vaadittavaan koulutukseen	Koulutukseen sisältyvät kasvatustieteelliset opinnot eroavat sisällöltään olennaisesti kansallisesti vaadittavista kasvatustieteellisistä opinnoista.
Hakijan ammattikokemus tai elinikäisen oppimisen avulla hankkimat tiedot, taidot ja pätevyys	Työskentely Erzieher-ammattissa Saksassa.
Opetushallituksen päätös ammattipätevyyden tunnustamisesta	Hakijan todistukset tuottavat varhaiskasvatuslain (540/2018) 26 §:n mukaisen kelpoisuuden varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin. Hakijan ammattikokemuksensa avulla hankkimat tiedot, taidot ja pätevyys korvaavat olennaisen eron koulutuksen sisällössä.

3.4.3 VARHAISKASVATUKSEN ERITYISOPETTAJAN AMMATTIPÄTEVYYDEN TUNNUSTAMINEN

ESIMERKKI:	
Pätevöitymismaa ja -vuosi	Puola, 2017
Hakijan ammattipätevyys lähtömaassa	Ammatin sisältö: Erityisopetuksen tehtävät varhaiskasvatuksessa ja kouluissa.
Hakijan tutkinto	<i>Magister, Pedagogika specjalna</i> (2017) <i>Licencjat, Pedagogika</i> (2015)
Hakijan koulutuksen sisältö	Koulutuskokonaisuus sisältää kolmivuotisen ensimmäisen vaiheen korkeakoulututkinnon ja kaksivuotisen toisen vaiheen korkeakoulututkinnon. Tutkinnot sisältävät kasvatustieteellisiä ja erityispedagogiikan opintoja.
Olennainen ero kansallisesti vaadittavaan koulutukseen	Hakijan koulutukseen sisältyvät varhaiskasvatuksen opinnot eroavat sisällöltään olennaisesti kansallisesti vaadittavista varhaiskasvatuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavista opinnoista.
Hakijan ammattikokemus tai elinikäisen oppimisen avulla hankkimat tiedot, taidot ja pätevyys	Ei
Opetushallituksen päätös ammattipätevyyden tunnustamisesta	Hakijan todistukset tuottavat varhaiskasvatuslain (540/2018) 30 §:n mukaisen kelpoisuuden varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtäviin sen jälkeen, kun hakija on suorittanut joko kelpoisuuskokeen tai sopeutumisajan. Kelpoisuuskokeen aihealueet ovat suomalainen varhaiskasvatus ja kasvatuksellinen tilanne varhaiskasvatuksen erityisopettajana. Kelpoisuuskokeen voi suorittaa sellaisessa yliopistossa, jossa annetaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan kelpoisuuden tuottavaa koulutusta. Sopeutumisaika suoritetaan toimimalla varhaiskasvatuksen erityisopettajana Suomessa. Sopeutumisajan pituus on 18 kuukautta.

3.4.4 VARHAISKASVATUKSEN LASTENHOITAJAN AMMATTIPÄTEVYYDEN TUNNUSTAMINEN

ESIMERKKI 1:

Pätevyitysmisä ja -vuosi	Ruotsi, 2007
Hakijan ammattipätevyys lähtömaassa	Lasten hoito- ja kasvatustehtävät sekä vapaa-ajantoiminta
Hakijan tutkinto	<i>Slutbetyg, barn- och fritidsprogrammet</i>
Hakijan koulutuksen sisältö	Koulutus on toisen asteen ammatillisesti suuntautunut koulutus, jonka kesto on kolme vuotta. Koulutus on valmistanut lasten hoidon ja kasvatuksen sekä vapaa-ajantoiminnan tehtäviin.
Olenainen ero kansallisesti vaadittavaan koulutukseen	Ei
Opetushallituksen päätös ammattipätevyyden tunnustamisesta	Hakijan todistus tuottaa varhaiskasvatuslain (540/2018) 28 §:n mukaisen kelpoisuuden varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviin.

ESIMERKKI 2:

Pätevyitysmisä ja -vuosi	Viro, 2017
Hakijan ammattipätevyys lähtömaassa	Alle kouluikäisten lasten hoito- ja kasvatustehtävät
Hakijan tutkinto	<i>Lõputunnistus, lapsehoidja</i>
Hakijan koulutuksen sisältö	Koulutus on toisen asteen koulutuksen jälkeinen yksivuotinen ammatillinen koulutus, joka on valmistanut lasten hoidon, huolenpidon ja kasvatuksen tehtäviin. Opinnoissa painottuvat lasten hoitamiseen liittyvät opinnot.
Olenainen ero kansallisesti vaadittavaan koulutukseen	Koulutukseen sisältyvät lapsen kasvun, hyvinvoinnin ja oppimisen edistämisen opinnot eroavat sisällöltään olennaisesti kansallisesti vaadittavista opinnoista.
Hakijan ammattikokemus tai elinikäisen oppimisen avulla hankkimat tiedot, taidot ja pätevyys	Työskentely varhaiskasvatuksen lastenhoitajana Suomessa.

ESIMERKKI 2:

Opetushallituksen päätös
ammattipätevyden
tunnustamisesta

Hakijan todistus tuottaa varhaiskasvatustlain (540/2018) 28 §:n mukaisen kelpoisuuden varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviin sen jälkeen, kun hakija on suorittanut joko kelpoisuuskokeen tai sopeutumisajan.

Kelpoisuuskokeena suoritetaan kasvatus- ja ohjausalan perustutkintoon tai sosiaali- ja terveysalan perustutkintoon sisältyvä ammatillinen tutkinnon osa lapsen kasvun, hyvinvoinnin ja oppimisen edistäminen. Kelpoisuuskokeen voi järjestää sellainen koulutuksen järjestäjä, jolle opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan edellä mainittuun tutkintoon.

Sopeutumisaika suoritetaan toimimalla varhaiskasvatuksen lastenhoitajana Suomessa ohjauksen ja valvonnan alaisena. Sopeutumisajan pituus on 3 kuukautta.

Hakijan ammattikokemuksensa avulla hankkimat tiedot, taidot ja pätevyys korvaavat osittain olennaisen eron koulutuksen sisällössä.

4. ULKOMAILLA SUORITETTUIJEN KORKEAKOULUOPINTOJEN RINNASTAMINEN

Opetushallitus voi rinnastaa ulkomailta suoritettuja opintoja Suomessa suoritettaviin korkeakoulututkintoihin tai -opintoihin, jotka ovat varhaiskasvatustlain mukaan kelpoisuusvaatimuksena näihin varhaiskasvatuksen tehtäviin:

- varhaiskasvatuksen opettaja ja esiopetusta antava opettaja
- varhaiskasvatuksen sosionomi
- varhaiskasvatuksen erityisopettaja
- päiväkodin johtaja

Päätöksenteko perustuu ulkomaanopintolakiin. Lakia sovelletaan, jos hakijalle ei voida antaa luvussa 3 kuvattua päätöstä ammattipätevyyden tunnustamisesta. Lain mukaan voidaan tehdä päätöksiä vain korkeakouluopintojen rinnastamisesta.

Opetushallitus voi antaa myönteisen päätöksen opintojen rinnastamisesta varhaiskasvatuksen tehtävään vaadittaviin tutkintoon ja opintoihin, jos hakijan tutkinto ja opinnot vastaavat tasoltaan ja sisällöltään Suomessa samaan varhaiskasvatuksen tehtävään vaadittavaa tutkintoa ja opintoja. Työkokemusta ei voida huomioida.

Päätökset ovat yleensä ehdollisia niin, että saadakseen kelpoisuuden hakijan pitää suorittaa täy-

dentäviä opintoja suomalaisessa korkeakoulussa. Täydentäville opinnoille on asetuksessa määritelty enimmäismäärä.

Opetushallitus ei voi tehdä myönteistä päätöstä, jos tutkinto ja opinnot eroavat niin paljon Suomessa vaadittavista tutkinnosta ja opinnoista, että täydentävien opintojen enimmäismäärä ylittyisi.

Jos päätöksessä vaaditaan täydentäviä opintoja, hakija ottaa itse yhteyttä suomalaiseen korkeakouluun niiden suorittamiseksi. Kun hän on suorittanut täydentävät opinnot, hän hakee Opetushallitukselta lopullista päätöstä opintojensa rinnastamisesta.

4.1 TÄYDENTÄVIEN OPINTOJEN ENIMMÄISMÄÄRÄ

Kun Opetushallitus rinnastaa ulkomailta suoritetun tutkinnon tiettyyn Suomessa suoritettavaan korkeakoulututkintoon, se voi vaatia päätöksessä täydentäviä korkeakouluopintoja enintään kolmasosan suomalaiseen tutkintoon johtavien opintojen laajuudesta. Esimerkiksi rinnastettaessa ulkomailta suoritettu korkeakoulututkinto kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon, jonka laajuus on 180 opintopistettä, täydentävien opintojen enimmäislaajuus on 60 opintopistettä.

Kun Opetushallitus rinnastaa ulkomailla suoritet-
tuja korkeakouluopintoja tiettyyn Suomessa suori-
tettavaan korkeakoulun opintosuoritukseen, se voi
vaatia päätöksessä täydentäviä korkeakouluopintoja
enintään puolet Suomessa suoritettavan opintosuo-
rituksen laajuudesta. Esimerkiksi rinnastettaessa
ulkomailla suoritettut korkeakouluopinnot varhais-
kasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia
valmiuksia antaviin opintoihin, joiden laajuus on 60
opintopistettä, täydentävien opintojen enimmäislaa-
juus on 30 opintopistettä.

4.2 ESIMERKKEJÄ PÄÄTÖKSISTÄ

Seuraavassa annamme esimerkkejä ulkomailla
suoritettujen varhaiskasvatuksen opintojen rinnas-
tamishakemuksista ja -päätöksistä. Esimerkeissä on
tiedot hakijan koulutuksesta.

4.2.1 RINNASTAMINEN VARHAISKASVATUKSEN OPETTAJALTA JA ESIOPETUSTA ANTAVALTA OPETTAJALTA VAADITTAVIIN OPINTOIHIN

Jotta ulkomainen koulutus voidaan rinnastaa Suo-
messä varhaiskasvatuksen opettajalta ja esiopetusta
antavalta opettajalta vaadittaviin opintoihin, sen tulee
vastata tasoltaan ja sisällöltään Suomessa kelpoi-
suuden antavaa koulutusta. Koulutuksen on pitänyt
suoritusmaassa antaa valmiudet vastaaviin tehtäviin.

Kun Opetushallitus arvioi ulkomaisen koulutuksen
tason ja sisällön vastaavuutta varhaiskasvatuksen
opettajalta ja esiopetusta antavalta opettajalta vaa-
dittaviin opintoihin, se vertaa

1. ulkomaista tutkintoa Suomessa yliopistossa
suoritettavaan kasvatustieteellisen koulutusalan
tutkintoon ja
2. ulkomaisia opintoja 60 opintopisteen laajuisiin
varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen
ammatillisia valmiuksia antaviin opintoihin.

ESIMERKKI:	
Tutkinnon suoritusmaa ja -vuosi	Turkki, 2019
Hakijan tutkinto	<i>Lisans</i>
Hakijan koulutuksen sisältö	Tutkinto on nelivuotinen varhaiskasvatuksen alalla suoritettu korkeakoulututkinto. Tutkintoon on sisältynyt 0-6 -vuotiaiden opetukseen ja kasvatukseen valmistavia opintoja sekä kasvatustieteellisiä opintoja.
Opetushallituksen päätös tutkinnon rinnastamisesta	Hakijan suorittama korkeakoulututkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan alempaan korkeakoulututkintoon. Hakijan suorittama korkeakoulututkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon. Hakijan suorittamat korkeakouluopinnot rinnastetaan Suomessa suoritettaviin 60 opintopisteen laajuisiin varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antaviin opintoihin, jos hakija suorittaa suomalaisessa yliopistossa seuraavat täydentävät opinnot: 10–15 opintopisteen laajuiset varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot, jotka sisältävät harjoittelua ja jotka perehdyttävät katsomuskasvatukseen ja eettiseen kasvatukseen sekä suomalaisen päivähoidon järjestelmään ja hallintoon.

4.2.2 RINNASTAMINEN VARHAISKASVATUKSEN SOSIONOMILTA VAADITTAVIIN OPINTOIHIIN

Jotta ulkomainen koulutus voidaan rinnastaa Suomessa varhaiskasvatuksen sosionomilta vaadittaviin tutkintoon ja opintoihin, sen tulee vastata tasoltaan ja sisällöltään Suomessa kelpoisuuden antavaa koulutusta. Koulutuksen on pitänyt suoritusmaassa antaa valmiudet vastaaviin tehtäviin.

Kun Opetushallitus arvioi ulkomaisen koulutuksen tason ja sisällön vastaavuutta varhaiskasvatuksen sosionomilta vaadittaviin opintoihin, se vertaa

1. ulkomaista tutkintoa Suomessa ammattikorkeakoulussa suoritettavaan sosiaali- ja terveysalan tutkintoon ja
2. ulkomaisia opintoja 60 opintopisteen laajuisiin varhaiskasvatukseen tehtäviin ja sosiaalipedagogiikkaan suuntautuneisiin opintoihin.

4.2.3 RINNASTAMINEN VARHAISKASVATUKSEN ERITYISOPETTAJALTA VAADITTAVIIN OPINTOIHIIN

Jotta ulkomainen koulutus voidaan rinnastaa Suomessa varhaiskasvatuksen erityisopettajalta vaadittavaan koulutukseen, sen tulee vastata tasoltaan ja sisällöltään Suomessa kelpoisuuden antavaa koulutusta. Koulutuksen on pitänyt suoritusmaassa antaa valmiudet vastaaviin tehtäviin.

Kun Opetushallitus arvioi ulkomaisen koulutuksen tason ja sisällön vastaavuutta varhaiskasvatuksen erityisopettajalta vaadittaviin opintoihin, se vertaa

1. ulkomaista tutkintoa Suomessa yliopistossa suoritettavaan kasvatustieteellisen koulutusalan tutkintoon,
2. ulkomaisia opintoja 60 opintopisteen laajuisiin varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antaviin opintoihin ja
3. ulkomaisia opintoja 60 opintopisteen laajuisiin erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antaviin opintoihin.

ESIMERKKI:

Tutkinnon suoritusmaa ja -vuosi	Venäjä, 1994
Hakijan tutkinto	<i>Erityisopettaja näkövammaisille</i>
Hakijan koulutuksen sisältö	Tutkinto on viisivuotinen kasvatustieteellisellä alalla suoritettu korkeakoulututkinto. Tutkintoon on sisältynyt alle kouluikäisten ja kouluikäisten lasten opetukseen valmistanut erityisopettajan koulutus.
Opetushallituksen päätös tutkinnon rinnastamisesta	Hakijan suorittamat korkeakouluopinnot rinnastetaan Suomessa suoritettavaan kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon. Hakijan suorittama korkeakoulututkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan kasvatustieteen maisterin tutkintoon, jos hakija suorittaa suomalaisessa yliopistossa 20 - 30 opintopisteen laajuiset kasvatustieteelliset syventävät opinnot. Hakijan suorittamat korkeakouluopinnot rinnastetaan Suomessa suoritettaviin 60 opintopisteen laajuisiin varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antaviin opintoihin, jos hakija suorittaa suomalaisessa yliopistossa seuraavat yhteensä 30 opintopisteen laajuiset täydentävät opinnot: varhaispedagogiikka toiminnassa, kielen ja vuorovaikutuksen pedagogiikka, musiikin pedagogiikka, eheyttävä harjoittelu ja syventävä harjoittelu. Hakijan suorittamat erityispedagogiset opinnot rinnastetaan Suomessa suoritettaviin 60 opintopisteen laajuisiin erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antaviin opintoihin, jos hakija suorittaa täydentävinä opintoina suomalaisessa yliopistossa 10 - 15 opintopisteen laajuiset erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot, joihin sisältyy opetusharjoittelu.

4.2.4 RINNASTAMINEN KASVATUSTIETEELLISEEN TAI SOSIAALI- JA TERVEYSALAN TUTKINTOON

Varhaiskasvatuksen tehtävien kelpoisuusvaatimukset sisältävät yleensä useita osatekijöitä: tietyn korkeakoulututkinnon lisäksi vaaditaan tiettyjä opintosuorituksia. Opetushallitus voi tarvittaessa päätöksessään rinnastaa korkeakoulututkintoja ja -opintoja silloinkin, kun henkilölle ei voida antaa päätöstä kaikkien kelpoisuuden osatekijöiden osalta. Opintosuorituksen rinnastaminen on kuitenkin mahdollista vain, jos hakija täyttää kelpoisuusvaatimuksen tehtävään myös vaadittavan korkeakoulututkinnon osalta.

Jos henkilö on suorittanut ulkomailla kasvatustieteellisen alan korkeakoulututkinnon ja haluaa Suomessa hakeutua suorittamaan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavia opintoja yliopistoon, hän voi hakea Opetushallituksen päätöstä tutkinnon rinnastamisesta Suomessa suoritettavaan kasvatustieteellisen alan kor-

keakoulututkintoon. Opetushallituksen päätöksessä ulkomainen tutkinto voidaan rinnastaa Suomessa suoritettavaan kasvatustieteen kandidaatin, maisterin, lisensiaatin tai tohtorin tutkintoon.

Jos henkilö on suorittanut ulkomailla sosiaali- ja terveysalan korkeakoulututkinnon ja haluaa Suomessa hakeutua suorittamaan varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan suuntautuneita opintoja ammattikorkeakouluun, hän voi hakea Opetushallituksen päätöstä tutkinnon rinnastamisesta Suomessa suoritettavaan sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon, sosionomi (AMK), tai sosiaali- ja terveysalan ylempään ammattikorkeakoulututkintoon, sosionomi (ylempi AMK).

Tällaisissa tilanteissa henkilö osoittaa kelpoisuutensa varhaiskasvatuksen tehtävään Opetushallituksen rinnastamispäätöksellä sekä korkeakoulun antamalla todistuksella, josta ilmenee pätevöittävien opintojen suorittaminen.

ESIMERKKI 1: RINNASTAMINEN KASVATUSTIETEELLISEEN TUTKINTOON

Tutkinnon suoritusmaa ja -vuosi	Australia, 2018
Hakijan tutkinto	<i>Bachelor of Education Studies</i>
Hakijan koulutuksen sisältö	Tutkinto on kolmevuotinen kasvatustieteellisellä alalla suoritettu korkeakoulututkinto.
Opetushallituksen päätös tutkinnon rinnastamisesta	Hakijan suorittama korkeakoulututkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan alempaan korkeakoulututkintoon. Hakijan suorittama korkeakoulututkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon.
Muuta	Hakija voi osoittaa kelpoisuutensa varhaiskasvatuksen opettajan ja esiopetusta antavan opettajan tehtävään esittämällä 1. Opetushallituksen päätöksen tutkinnon rinnastamisesta kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon ja 2. yliopiston antaman todistuksen varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavista opinnoista.

ESIMERKKI 2: RINNASTAMINEN SOSIAALI- JA TERVEYSALAN AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTOON

Tutkinnon suoritusmaa ja -vuosi	Liettua, 2016
Hakijan tutkinto	<i>Socialinio darbo profesinio bakalauro laipsnis</i> <i>Socialinio darbuotojo kvalifikacija</i>
Hakijan koulutuksen sisältö	Tutkinto on kolmevuotinen sosiaalialalla suoritettu korkeakoulututkinto, joka on ammatillisesti suuntautunut.
Opetushallituksen päätös tutkinnon rinnastamisesta	Hakijan suorittama korkeakoulututkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan ammattikorkeakoulututkintoon. Hakijan suorittama korkeakoulututkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon, sosionomi (AMK), jos hakija suorittaa täydentävinä opintoina suomalaisessa ammattikorkeakoulussa 10 opintopisteen laajuiset sosiaalialan palvelujärjestelmän ja lainsäädännön opinnot.
Muuta	Hakija voi osoittaa kelpoisuutensa varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävään esittämällä 1. Opetushallituksen päätöksen tutkinnon rinnastamisesta sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon, sosionomi (AMK) ja 2. ammattikorkeakoulun antaman todistuksen varhaiskasvatukseen tehtäviin ja sosiaalipedagogiikkaan suuntautuvista opinnoista

5. KIELITAITO- VAATIMUKSET JA SUOMEN TAI RUOTSIN KIELEN TAIDON OSOITTAMINEN

Työnantajat tarkistavat varhaiskasvatuksen amma-
teissa toimivien kielitaidon riittävyyden päättäessään
työntekijöidensä valinnasta.

Esiopetusta antavan opettajan tehtävässä vaadit-
tavasta kielitaidosta ja kielenhallinnan osoitta-
misesta on säädetty opetustoimen henkilöstön
kelpoisuusvaatimuksista annetussa asetuksessa
(986/1998, 9 §).

LISÄTIETOA TUTKINTOJEN TUNNUSTAMISESTA:

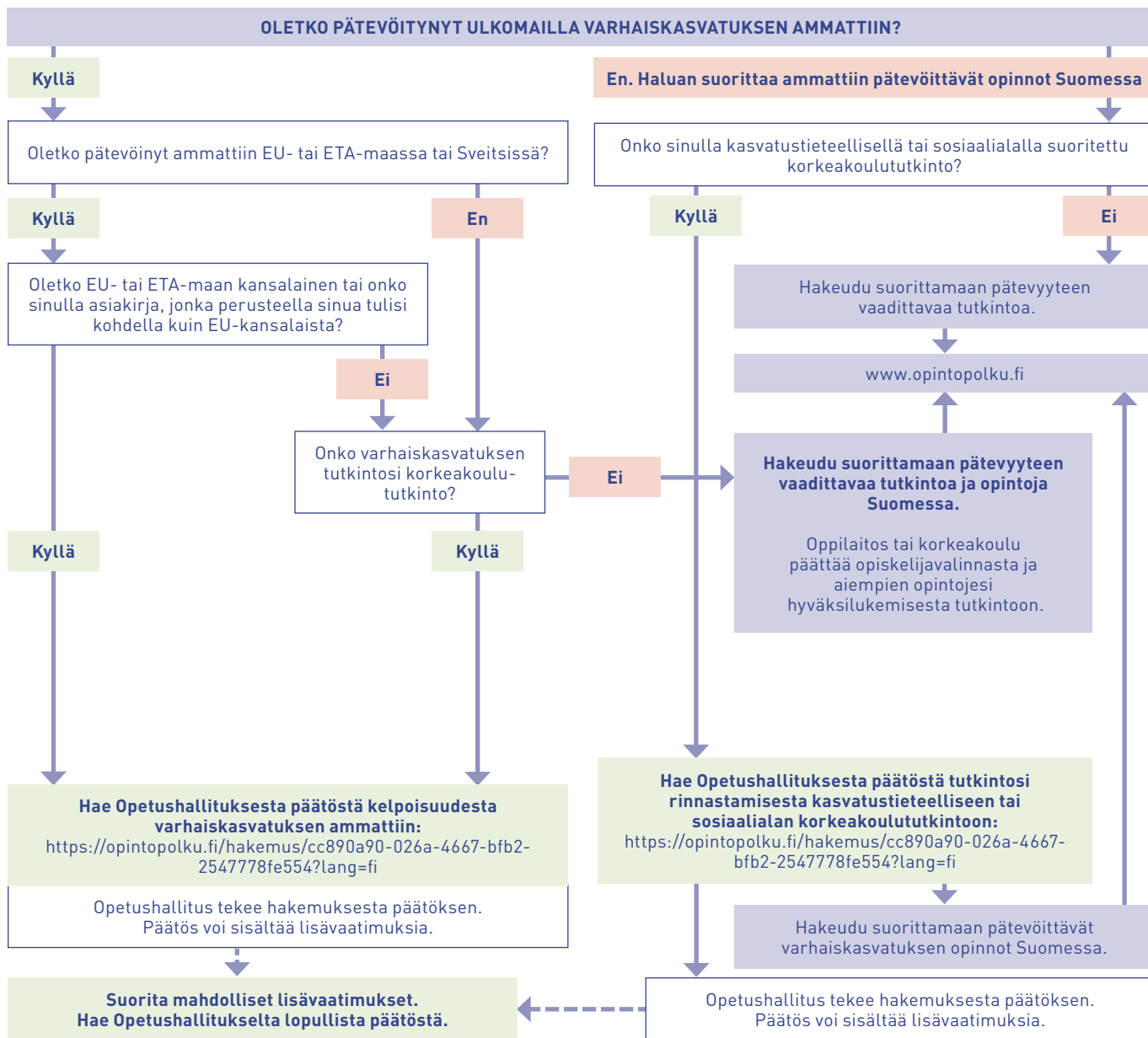
www.oph.fi/tutkintojentunnustaminen

KELPOISUUS VARHAISKASVATUKSEN AMMATTIIN ULKOMAISELLA TUTKINNOLLA

Oletko suorittanut tutkinnon ulkomailla? Onko tarkoituksesi pätevöityä varhaiskasvatuksen ammattiin Suomessa? Selvitä tämän kaavion avulla, mitä sinun pitää tehdä ja mihin ottaa yhteyttä.

Lisätietoa: www.oph.fi/tutkintojentunnustaminen, recognition@oph.fi

Opetushallitus

PL 380

(Hakaniemenranta 6)

00531 Helsinki

oph.fi